



POWIATOWY URZĄD PRACY W PRUDNIKU

48-200 Prudnik, ul. Jagiellońska 21

tel. 77 436 23 04; tel./ fax. 77 436 99 88

[www.pup-prudnik.pl](http://www.pup-prudnik.pl); e-mail: [pup@pup-prudnik.pl](mailto:pup@pup-prudnik.pl)

---

MONITORING ZAWODÓW  
DEFICYTOWYCH  
I NADWYŻKOWYCH  
W POWIECIE PRUDNI CKIM  
INFORMACJA SYGNALNA  
ZA 2018 R.

## 1. Wstęp

Zgodnie z zapisem ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jednolity Dz.U. z 2018 r. poz. 1265 z późn. zm.) prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest jednym z zadań samorządu województwa oraz powiatu w zakresie polityki rynku pracy.

W roku 2015 wprowadzona została „Nowa metodologia prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy”. Metodologia ta przygotowana została na zlecenie Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich przez Instytut Nauk Społeczno-Ekonomicznych z Łodzi.

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych to proces systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania się popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno-zawodowym oraz formułowania na tej podstawie ocen, wniosków oraz prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemów: szkolenia bezrobotnych oraz kształcenia zawodowego.

**Zawody deficytowe** to takie, na które istnieje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów deficytowych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest wyższa niż liczba bezrobotnych, odsetek długotrwale bezrobotnych jest nieznaczny, a odpływ bezrobotnych przewyższa ich napływ w danym okresie sprawozdawczym.

**Zawody zrównoważone** to takie, na które na rynku pracy występuje zapotrzebowanie zbliżone do liczby bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów zrównoważonych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest zbliżona do liczby zarejestrowanych bezrobotnych, odsetek bezrobotnych długotrwale jest nieznaczny, a odpływ bezrobotnych przewyższa ich napływ w danym okresie sprawozdawczym.

**Zawody nadwyżkowe** to takie, na które istnieje na rynku pracy niższe zapotrzebowanie niż liczba bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów nadwyżkowych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest niższa niż liczba bezrobotnych, długotrwale bezrobocie jest relatywnie wysokie, a napływ bezrobotnych przewyższa ich odpływ w danym okresie sprawozdawczym.<sup>1</sup>

Celem niniejszego opracowania jest uzyskanie informacji na temat zjawisk zachodzących na lokalnym rynku pracy, dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy, w przekroju zawodowym oraz sformułowanie na tej podstawie wniosków, ocen oraz prognoz

---

<sup>1</sup>

niezbędnych do prawidłowego wykonywania przez urząd pracy ustawowych zadań. Szczegółowe cele w tym zakresie to:

- określenie odpowiednich kierunków szkolenia dla bezrobotnych, zapewniających ich większą efektywność,
- usprawnienie poradnictwa zawodowego poprzez wskazanie zawodów deficytowych i nadwyżkowych,
- ułatwienie realizacji programów aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych.

Struktura i skutki bezrobocia wymagają monitoringu rynku pracy i zachodzących w nim procesów dlatego też analiza sytuacji rynku pracy w powiecie prudnickim jest elementem prawidłowej realizacji podstawowych celów i zadań polityki społecznej. Rozwój firm i powstające zakłady pracy powodują ciągle zmiany na rynku pracy, dlatego też należy analizować na bieżąco sytuacje na rynku pracy.

## 2. Analiza ogólnej sytuacji na rynku pracy

Na dzień 31.12.2018 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Prudniku było zarejestrowanych 1 655 osób, w tym 908 kobiet, 235 osób do 25 roku życia, 810 osób długotrwale bezrobotne, 484 osoby powyżej 50 roku życia oraz 85 osób zwolnionych z przyczyn zakładu pracy.

W poniższej tabeli przedstawiono porównanie danych z dwóch ostatnich lat odnośnie osób rejestrujących się w Urzędzie Pracy w Prudniku.

**Tabela** Zmiany w poziomie bezrobocia w wybranych kategoriach w latach 2016 – 2018 r.

	<b>Liczba bezrobotnych wg stanu na 31.12. 2016 r.</b>	<b>Liczba bezrobotnych wg stanu na 31.12.2017 r.</b>	<b>Liczba bezrobotnych wg stanu na 31.12.2018 r.</b>
Ogółem	2388	1757	1655
Kobiety	1266	920	908
Z prawem do zasiłku	292	187	230
Zamieszkali na wsi	939	685	621
Do 25 roku życia	321	227	235
Długotrwale bezrobotne	1444	1013	810
Pow. 50 roku życia	746	576	484
Bez kwalifikacji zawodowych	843	607	582
Zwolnione z przyczyn dot. zakładu pracy	77	37	85

Zródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań MPiPS-01 o rynku pracy

**ZAWODY DEFICYTOWE I NADWYŻKOWE  
w POWIECIE PRUDNICKIM  
INFORMACJA SYGNALNA 2018 R.**

Sekcja	Zaklasyfikowanie	Grupa elementarna	
DEFICYT	zawód maksymalnie deficytowy	Sortowacze odpadów	
		Robotnicy czyszczący konstrukcje budowlane i pokrewni	
		Ładowacze nieczystości	
		Urzędnicy do spraw podatków	
		Kierownicy do spraw logistyki i dziedzin pokrewnych	
		Średni personel z dziedziny prawa i pokrewny	
		Hodowcy drobiu	
	zawód deficytowy	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji i przetwórstwa metali	
		Pracownicy bibliotek, galerii, muzeów, informacji naukowej i pokrewni	
		Robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni	
		Ustawiacze i operatorzy maszyn do obróbki i produkcji wyrobów z drewna	
		Sekretarki (ogólne)	
	NADWYŻKA	zawód nadwyżkowy	Elektromechanicy i elektrycy
			Pomocniczy personel medyczny
Pracownicy opieki osobistej w ochronie zdrowia i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani			
Kucharze			
Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)			
Tapicerzy i pokrewni			
Artyści plastycy			
Pomoce i sprzątaczkę biurowe, hotelowe i pokrewnie			
Sprzedawcy w stacji paliw			
Plastycy, dekoratorzy wnętrz i pokrewni			
Pracownicy wsparcia rodziny, pomocy społecznej i pracy socjalnej			
Kosmetyczki i pokrewni			
Pracownicy obsługi biurowej			
Posadzkarze, parkieciarze i glazurnicy			
Drukarze			
zawód maksymalnie nadwyżkowy		Szwaczki, hafciarki i pokrewni	
		Monterzy sprzętu elektronicznego	
	Operatorzy maszyn do szycia		
	Operatorzy maszyn do prania		
	Dietetycy i żywieniowcy		
	Analitycy finansowi		
	Listonosze i pokrewni		
	Monterzy i serwisanci urządzeń elektronicznych		
	Monterzy izolacji		
	Robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe		
Pracownicy domowej opieki osobistej			

**Grupy zawodów, w których liczba bezrobotnych (stan na koniec okresu) jest największa w 2018 roku**

Kod Elementarne grupy zawodów Liczba bezrobotnych (stan na koniec okresu)

5223 Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci) 219

7112 Murarze i pokrewni 53

7321 Pracownicy przy pracach przygotowawczych do druku 46

5153 Gospodarze budynków 45

7522 Stolarze meblowi i pokrewni 38

7512 Piekarze, cukiernicy i pokrewni 35

7531 Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni 35

7231 Mechanicy pojazdów samochodowych 33

7533 Szwaczki, hafciarki i pokrewni 33

9112 Pomoce i sprzętaczki biurowe, hotelowe i pokrewne 33

5120 Kucharze 29

8213 Monterzy sprzętu elektronicznego 26

5141 Fryzjerzy 25

7222 Ślusarze i pokrewni 25

4321 Magazynierzy i pokrewni 23

8156 Operatorzy maszyn do produkcji obuwia i pokrewni 22

9313 Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym 22

3314 Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych 20

4110 Pracownicy obsługi biurowej 19

9329 Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani 19

**Tabela 1. Oferty pracy w 2018 roku**

Kod grupy zawodów	Nazwa wielkiej grupy zawodów	CBOP (PUP+OHP+EURES)	Internet	Razem
w liczbach bezwzględnych				
	Ogółem	1627	123	1750
1	PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNICY I KIEROWNICY	1	22	23
2	SPECJALIŚCI	41	21	62
3	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	105	38	143
4	PRACOWNICY BIUROWI	221	0	221
5	PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	441	22	463
6	ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	14	0	14
7	ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	301	11	312
8	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	123	9	132
9	PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	380	0	380
0	SIŁY ZBROJNE	0	0	0

wskaźnik struktury według źródeł				
Ogółem				
1	PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNICY I KIEROWNICY	4,35%	95,65%	100%
2	SPECJALIŚCI	66,13%	33,87%	100%
3	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	73,43%	26,57%	100%
4	PRACOWNICY BIUROWI	100,00%	0,00%	100%
5	PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	95,25%	4,75%	100%
6	ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	100,00%	0,00%	100%
7	ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	96,47%	3,53%	100%
8	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	93,18%	6,82%	100%
9	PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	100,00%	0,00%	100%
0	SIŁY ZBROJNE			
wskaźnik struktury wg grup w poszczególnych źródłach				Wskaźnik różnicowania (PUP vs. Internet)
Ogółem				
1	PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNICY I KIEROWNICY	0,06%	17,89%	0,00
2	SPECJALIŚCI	2,52%	17,07%	0,15
3	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	6,45%	30,89%	0,21
4	PRACOWNICY BIUROWI	13,58%	0,00%	
5	PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	27,11%	17,89%	1,52
6	ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	0,86%	0,00%	
7	ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	18,50%	8,94%	2,07
8	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	7,56%	7,32%	1,03
9	PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	23,36%	0,00%	
0	SIŁY ZBROJNE	0,00%	0,00%	

Ogółem do urzędu pracy wpłynęło 1750 ofert pracy, z tego 123 drogą elektroniczną.

Najwięcej ofert pracy wpłynęło w grupie zawodów:

- pracownicy usług i sprzedawcy
- robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy
- pracownicy biurowi
- pracownicy wykonujący prace proste

Rankingi zawodów deficytowych i nadwyżkowych stanowią najważniejszy element prowadzenia monitoringu. Celem konstrukcji rankingów jest zidentyfikowanie elementarnych grup zawodów charakteryzujących się deficytem, równowagą bądź nadwyżką na rynku pracy. Przedstawienie rankingów zawodów deficytowych, zrównoważonych oraz nadwyżkowych, pozwala dodatkowo na wskazanie kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowej.

## **PODSUMOWANIE**

Zawody deficytowe oznaczają niedobór pracowników w danym zawodzie na rynku pracy. Oznacza to, że powinno się kłaść nacisk na szkolenie bezrobotnych w tych zawodach, w których występuje deficyt. W tym celu uwzględnić należy również liczbę ofert pracy pojawiających się w danym zawodzie.

Z przeprowadzonej analizy wynika, że grupy zawodów o najwyższym deficycie to:

- sortowacze odpadów
- robotnicy czyszczący konstrukcje budowlane i pokrewni
- ładowacze nieczystości
- urzędnicy do spraw podatków
- kierownicy do spraw logistyki i dziedzin pokrewnych
- średni personel z dziedziny prawa i pokrewny
- hodowcy drobiu

W przypadku zawodów nadwyżkowych, czyli zawodów, na które brakuje zapotrzebowania wśród pracodawców i zarejestrowana jest duża ilość bezrobotnych, najniższą dostępnością ofert pracy charakteryzowały się m.in. następujące zawody:

- szwaczki, hafciarki i pokrewni
- monterzy sprzętu elektronicznego
- operatorzy maszyn do szycia
- operatorzy maszyn do prania
- dietetycy i żywieniowcy
- analitycy finansowi
- listonosze i pokrewni
- monterzy i serwisanci urządzeń elektronicznych
- monterzy izolacji
- robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe
- pracownicy domowej opieki osobistej